

Mgr. Olga Špiková

tajemnice

m: +420 602 832 880

e: o.spikova@nsmascr.cz

Tisková zpráva

Role MAS je vyjasněna již dávno

Tradiční veletrhy Na úvod snad radši fakta než teorie. První místní akční skupiny (MAS) vznikly na území ČR již v roce 2003. V současné době již pokrývají více jak 82 % území republiky – působí tedy na území více jak 5200 venkovských obcí a měst. Celkem existuje na 170 těchto organizací, 112 z nich realizuje své strategické plány v rámci Programu rozvoje venkova – a to velmi úspěšně, pokud vezmeme jako podklad pro toto tvrzení fakt, že žádné z nich nebylo zastaveno financování, žádná z nich nebyla osočena nebo dokonce obviněna z jakékoliv netransparentnosti při výběru projektů ze strany gestora programu, tedy Ministerstva zemědělství nebo platební agentury Státního zemědělského intervenčního fondu.

Jednotlivé místní akční skupiny tvořilo v červnu 2012 na 4319 členů, z čehož na 34 % bylo z oblasti veřejné správy – tedy obce nebo dobrovolné svazky obcí. Zajímavostí také je, že na 84 % z členů Svazu měst a obcí ČR buď tvoří území místních akčních skupin, nebo je přímo jejich členem.

Úkolem místních akčních skupin, tedy uskupení místního partnerství napříč sektory (veřejného, neziskového a podnikatelského), je především zajištění spolupráce a koordinace a také realizace místních rozvojových strategií a jejich naplňování. Jde především o to, aby se lidé spolu domluvili a na základě svých požadavků, a také svou aktivitou, ovlivnili rozvoj místa, kde žijí. Jako motivace jim k tomu, aby se tento způsob práce komunity co nejvíce rozšířil a na venkově zdomácněl, slouží možnost využít dotačních prostředků formou programů Leader – v tomto plánovacím období z Programu rozvoje venkova, v období od roku 2014 třeba i ve všech Strukturálních fondech, které budou mít regionální rozměr. O tom, které projekty budou podpořeny, rozhodují právě lidé v regionu – starostové, podnikatelé a občanská sdružení. Že zde nevidíte slovo politická reprezentace nebo politická strana? O to jde – vše se rozděluje transparentně bez jakékoliv korupce či ovlivňování, kterou známe z jiných způsobů výběru projektů, za veřejné kontroly celého regionu a především obcí. Je to snad ten zásadní problém, proč jsou místní akční skupiny předmětem zesíleného mediálního nátlaku?

Pro to, aby byla zajištěna absorpční kapacita venkova a místní podnikatelé, starostové malých obcí či spolky mohli žádat o dotaci, byly místní akční skupiny zařazeny do implementační struktury dotačního programu, a tak jsou součástí administrativy, za jejíž naplňování jsou také finančně podporovány v rámci dotačních programů. Právní forma těchto organizací je umožněna ve formě občanských sdružení (108), obecně prospěšných společností (52) a zájmových sdružení právnických osob (5). Proto, aby všechny v rámci administrativních procesů plnily stejné úkoly a také stejně vykazovaly svou práci, platí pravidla dotačního programu. V oblasti koordinace území a realizace místních strategií je vše dáno požadavky v území, je specifické dle místních podmínek a historických souvislostí a mnohdy neporovnatelných zkušeností, a podléhá veřejné kontrole všech, kteří se na činnosti místní akční skupiny podílí – starostů, podnikatelů či zástupců obyvatel. Nejdůležitější vlastností místního partnerství je totiž otevřenost a transparentnost a každý, kdo má zájem a chce svůj čas a zkušenosti investovat ve prospěch místa, kde žije, se může stát jejím členem.

NS MAS ČR, o.s.
Hlavní 137
788 33 Hanušovice

ič: 28554272
bů: GE 202517868/0600
t: +420 583 285 615
e: info@nsmascr.cz
w: www.nsmascr.cz

Tisková zpráva

S očekáváním dalšího plánovacího období se samotné místní akční skupiny sdružené v Národní síti Místních akčních skupin ČR v průběhu celého loňského roku od své poslední valné hromady intenzivně zaobírali stanovením v té době chybějící definice základních standardů svého fungování. V rámci partnerské diskuse a konzultací se jim podařilo v září 2012 předat návrh těchto standardů na Ministerstvo zemědělství jako podklad k diskusi s dalšími partnery a také úředníky, kteří mají zkušenost s fungováním místních akčních skupin. Často se v člancích mluví o striktních pravidlech, omezení činnosti MAS, nastavení „mantinelů“ jejich fungování a eliminování rizika a také omezení možnosti jejich vícezdrojového financování včetně zrušení vedlejší hospodářské činnosti, o definici té správné právní formy MAS. Kde je zdroj těchto úvah? O tom můžeme v mnohém spekulovat. Je za tím strach ze samostatnosti venkova a posilování jeho identity, zvýšení aktivity obyvatel venkova? Strach ze zmenšování politického vlivu při rozdělování dotačních peněz? Vždyť Evropská unie požaduje právě posílení metody Leader při rozdělování dotací a tím omezení možnosti vlivu politických stran na jejich rozdělování.

Často se argumentuje tím, že MAS ohrožují obecní samosprávu. Je tomu skutečně tak? Vždyť právě starostové jako zástupci obcí jsou těmi, kdo vznik místních akčních skupin iniciují právě s pochopením důležitosti diskuse na nejnižší úrovni a nutnosti spolupráce. Mohou tedy MAS ohrozit zákonnou povinnost obcí zajišťovat rozvoj regionu? Právě naopak – místní akční skupiny právě tomuto nejdůležitějšímu úkolu samospráv napomáhají v úzké spolupráci se starosty. A starostové na venkově to vědí. I proto dochází v této době k rozšiřování MAS právě díky iniciativě obcí.

Proč tedy útoky na MAS? Dle našeho názoru jde o reakci na pokrok, který MAS a metoda Leader za posledních pár let zaznamenaly. Existuje obava, že těch zatím mlčících 6 milionů občanů malých měst a obcí se zorganizuje, sešikuje a řekne si o svůj spravedlivý podíl? Místní akční skupiny jsou jenom zástupný problém. Jde o víc – o peníze.

Názor MAS sdružených v Národní síti Místních akčních skupin ČR

- 1) Místní akční skupiny jako první v březnu 2012 otevřely otázku definice minimálních standardů pro stanovení transparentnosti vlastního fungování a jsou připraveny k otevřené a rovnoprávné diskusi.
- 2) Místní akční skupiny již ve vlastním návrhu standardů doporučovaly provádění externího auditu u všech právních forem. Na základě tohoto požadavku bylo do pravidel PRV platných od 1. 1. 2013 zavedeno vypracování nejen účetního auditu organizace, ale také auditu dle standardu ISAE 3000, již za rok 2012. Cílem je očištění MAS od obecných a ničím nepodložených nařčení.
- 3) Místní akční skupiny v žádném případě nechtějí vstupovat do řešení zákonných úkolů veřejné správy, chtějí obcím pomoci s řešením problémů regionu na základě místního partnerství.
- 4) Pro činnost MAS je velmi důležitá meziobecní spolupráce na úrovni již v současnosti fungujících dobrovolných svazků obcí.
- 5) Místní akční skupiny neberou města jako svého nepřítele, ale jako partnera při řešení problémů území a jsou připraveny na tvorbu integrovaných plánů rozvoje území v partnerství.
- 6) Místní akční skupiny požadují co největší finanční podporu venkova ze všech dotačních programů ve spravedlivém poměru městského a venkovského prostoru se zohledněním jejich úkolů.
- 7) Místní akční skupiny odmítají přetvoření venkova v noclehárny, což je předpokládaným důsledkem cílené podpory urbánních center.
- 8) Místní akční skupiny odmítají rozdělení České republiky na periferní, stabilizované a urbanizované oblasti v definici Strategie regionálního rozvoje ČR, kdy se vysoká nezaměstnanost klidně vyvažuje čistým klima nebo projíždějící dálnicí do Prahy, takže řada chudých obcí spadá do kategorie „stabilizovaného území“ a může zůstat téměř bez podpory v dalším plánovacím období.

NS MAS ČR, o.s.
Hlavní 137
788 33 Hanušovice

ič: 28554272
bů: GE 202517868/0600
t: +420 583 285 615
e: info@nsmascr.cz
w: www.nsmascr.cz

František Winter, předseda NS MAS ČR